

Univerzita Palackého v Olomouci
Cyrilometodějská teologická fakulta

Škola v přírodě pro děti předškolního věku

Outdoor school for preschool children

Bakalářský projekt

Univerzita Palackého v Olomouci
Cyrilometodějská teologická fakulta
Katedra křesťanské výchovy

Škola v přírodě pro děti předškolního věku

Outdoor school for preschool children

Bakalářský projekt

Autor: Michaela Sprušilová

Studijní program: Sociální pedagogika

Studijní obor: Výchova ve volném čase

Vedoucí práce: Mgr. PhD. Marcela Fojtíková Roubalová

Olomouc

2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářský projekt na téma „Škola v přírodě pro děti předškolního věku“ vypracovala samostatně a že jsem použila pouze literaturu uvedenou v seznamu zdrojů v závěru práce.

V Olomouci dne

Poděkování

Mnohokrát děkuji paní magistře doktorce Marcele Fojtíkové Roubalové za odbornou konzultaci a cenné rady k vypracování projektu.

Děkuji paní ředitelce Základní a Mateřské školy Kokory za poskytnutí cenných informací.

Děkuji paním učitelkám za ochotu poskytnout informace a cenné postřehy k bakalářskému projektu „Škola v přírodě pro děti předškolního věku“.

Anotace

Cílem tohoto projektu je především obohatit nabídku volnočasových aktivit v Mateřské škole Kokory formou školy v přírodě. Tato konkrétní akce se týká dětí předškolního věku. Cílem školy v přírodě je, aby si děti vyzkoušely odloučení od domova na delší dobu, strávily čas v přírodě, načerpaly nové zážitky, naučily se vzájemné spolupráci a natrénovaly si komunikační dovednosti. Škola v přírodě je naplánována na 4 noci a skládá se z bohatého programu na každý den, který je zaměřený na naučné, pohybové a kreativní aktivity. Součástí projektu je i charakteristika Mateřské školy v Kokorách a průzkum mezi rodiči dětí z této mateřské školy.

Klíčová slova

Škola v přírodě, škola v přírodě pro děti předškolního věku, děti, předškolní věk, mateřská škola, Mateřská škola Kokory, Kokory, volný čas.

Annotation

The aim of this project is to enrich leisure activities in Kindergarten Kokory by offering the children an outdoor school. This particular activity is intended for preschool children. The aim of the outdoor school is to make the children experience being away from home for a longer period of time, spend time in nature, gain new experiences, learn to cooperate with each other and train communication skills. The outdoor schools is planned for 4 nights and consist of a rich program for each day. It focusses at educational, physical and creative activities. The project includes characteristic of the Kindergarten in Kokory and a survey among the parents showing their interest in this particular activity.

Keywords

Outdoor school, Outdoor school for preschool children, children, preschool age, kindergarten, Kindergarten in Kokory, Kokory, leisure.

Obsah

1 Vymezení pojmů.....	8
1. 1 Vymezení školy v přírodě.....	8
1. 2 Vymezení předškolního věku.....	8
1. 3 Vyhláška Ministerstva zdravotnictví o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti.....	9
2 Charakteristika zařízení.....	10
2. 1 Informace o zařízení.....	10
2. 2 Informace o regionu, do kterého zařízení spadá.....	10
2. 3 Historie zařízení.....	10
2. 4 Ekonomická a materiální situace zařízení.....	11
3 Charakteristika projektu.....	12
3. 1 Předmět a cíle projektu.....	12
3. 2 Průzkum formou dotazníku.....	12
3. 3 SWOT analýza zařízení.....	21
4 Potřebnost projektu.....	23
5 Technické řešení projektu.....	24
5. 1 Časové a prostorové řešení projektu.....	24
5. 2 Personální řešení projektu.....	24
5. 3 Rozpočet projektu.....	25
5. 4 Financování projektu.....	26
6 Program projektu.....	27
6. 1 Program první den.....	28
6. 2 Program druhý den.....	31

6. 3 Program třetí den.....	35
6. 4 Program čtvrtý den.....	38
6. 5 Program pátý den.....	43
7 Závěr.....	44
8 Bibliografie.....	45
9 Přílohy.....	46

1 Vymezení pojmů

V této kapitole jsou vymezeny pojmy jako škola v přírodě, předškolní věk a také jsou zde informace z vyhlášky Ministerstva zdravotnictví o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti.

1. 1 Vymezení školy v přírodě

Smejkal V. a Schelová Bachrachová H. (2011, s. 91) uvádí, že „je škola v přírodě školskou zotavovací akcí, která umožňuje pobyt dětí z předškolních zařízení a žáků škol nebo jednotlivých tříd, popřípadě pobyt vybraných skupin žáků ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušování školní výchovně-vzdělávací práce.“

Škola v přírodě by měla trvat pouze pár dní a nemělo by se zde učit klasickým způsobem výuky. Děti zde mohou uplatnit své schopnosti, znalosti a dovednosti, které získaly ve škole. Cílem školy v přírodě je vést děti k samostatnosti a také k týmové práci. (Smejkal V., Bachrachová Schelová H., 2011)

1. 2 Vymezení předškolního věku

Podle Šmelové E., Stolinské Provázkové D., Částkové P., Prášilové M. a kol. (2022) se předškolní období dělí na věk mladší předškolní a starší předškolní. Mladší předškolní věk označuje období 3-5 let věku dítěte a starší předškolní věk 6 let věku dítěte, někdy i 7 let.

V předškolním věku se dítě vyvíjí ve třech oblastech. První oblastí je tělesný a motorický vývoj. U dítěte se mění tělesné funkce, zvyšuje se jeho výška a váha, ztrácí se zaoblenost dítěte, dochází k prodloužení končetin. Také u dítěte dozrává hrubá a jemná motorika. Druhá oblast zahrnuje psychický vývoj, kdy se vyvíjí dětská paměť, vnímání, myšlení, představivost a pozornost. Do této oblasti spadá také rozumový vývoj, což znamená, že se u dítěte vyvíjí řeč. Poslední oblastí je vývoj skrze výtvarnou činnost. Díky kresbě je možné

zjistit, jak se dítě vyvíjí, jelikož se v ní promítá jeho myšlení. K tomuto se nejčastěji používá kresba postavy. (Šmelová E., Stolinská Provázková D., Částková P., Prášilová M. a kol., 2022)

1. 3 Vyhláška Ministerstva zdravotnictví o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti

Stravování na zotavovacích akcích, kam spadá i škola v přírodě, musí být zajištěno stravování alespoň pětkrát denně (snídaně, přesnídávka, oběd, svačina, večeře). Ke snídani musí být vždy podáván teplý nápoj a jedno hlavní jídlo dne musí být teplé. Děti musí mít po celý den přístup k nápojům. (Vyhláška č. 106/2001 Sb., [cit. 24. 2. 2023])

Pro děti předškolního věku je nutný spánek alespoň devět hodin. Aktivity musí být zvoleny podle fyzického a zdravotního stavu dětí a do programu je nutné zařadit i dostatečný odpočinek. Fyzická zátěž na děti nesmí přesáhnout šest hodin denně. (Vyhláška č. 106/2001 Sb., [cit. 24. 1. 2023])

Děti mohou spát na patrových postelích od sedmi let (Vyhláška č. 106/2001 Sb., [cit. 24. 1. 2023]). V jednotlivých chatkách tábořiště jsou dvě patrové postele, tudíž ve většině chatek budou ubytovány pouze dvě děti. Pár dětí, které se projektu zúčastní, má již 7 let, tudíž v některých chatkách může spát více dětí. Chatek je však v tábořišti dost, proto mohou být děti ubytovány i po dvou.

2 Charakteristika zařízení

2. 1 Informace o zařízení

Mateřská škola v Kokorách zajišťuje předškolní vzdělávání dětí. Snaží se o spolupráci s rodinami. Cílem práce učitele je připravit dítě na školní výchovu. Jeho úkolem je rozvíjet dítě ve výtvarných, hudebních, tělesných, popřípadě dramatických činnostech.

2. 2 Informace o regionu, do kterého zařízení spadá

Kokory jsou vesnice se zhruba 1200 obyvateli ležící na střední Moravě v Olomouckém kraji. Vesnice je vzdálena asi 17 km od Olomouce a asi 8 km od Přerova. Mateřskou školu navštěvují děti nejen z Kokor, ale i z okolních vesnic, jako jsou třeba Nelešovice, Čelechovice, Žeravice, případně Brodek u Přerova.

2. 3 Historie zařízení

Mateřská škola má v obci dlouholetou tradici. V místním klášteře Dominikánských sester byl zprovozněn před rokem 1946 útulek pro malé děti. Po roce 1946 vznikla mateřská škola s jednou třídou a byla součástí Obecné základní školy až do roku 1953. V tomto roce se stala samostatnou, ale dále využívala prostory školy. V roce 1974 se vedle základní školy otevřela samostatná mateřská škola. V suterénu mateřské školy byla také vybudována kuchyně, která vařila i pro základní školu a dodnes to takto funguje. Od roku 2003 je mateřská a základní škola společným subjektem. (www.zskokory.cz, [cit. 24. 1. 2023])

2. 4 Ekonomická a materiální situace zařízení

Organizace se snaží co nejvíce inovovat svou činnost. Za poslední roky se ekonomická situace mateřské školy, včetně základní školy, velmi zlepšila. Naposledy se mateřská škola zúčastnila projektu Evropské unie „Šablony I.“. Do tohoto projektu se mateřská škola zapojila společně se základní školou. Nastala však během něj vysoká nemocnost pedagogů a objevily se velké problémy se suplováním, tudíž se organizace rozhodla, že dalšího takového projektu se již nezúčastní. (Vašinová, rozhovor ze dne 6. 5. 2022)

V posledních letech byla mateřská škola vybavena spoustou nových věcí. Byly pořízeny Bee-Boty, aby se děti mohly vzdělávat v robotice a programování. Bee-boty si od mateřské školy půjčuje i základní škola. Bee-Bot je interaktivní hračka pro programování. Rozvíjí u dětí prostorovou orientaci, logické myšlení, plánování a jemnou motoriku. Je vhodná pro děti od tří let. Dokáže se pohybovat čtyřmi různými směry a zvládne si zapamatovat až čtyřicet úkolů, které jí děti naprogramují. Dále byly do mateřské školy pořízeny nové dataprojektory, na kterých si děti pouští například pohádky. Do té doby zde byla pouze televize s přehrávačem. Další novou věcí v organizaci je počítač v každém oddělení, který usnadňuje administrativu a který se dá také propojit s dataprojektorem a můžou se na něm vyhledávat pohádky, které dataprojektor následně promítne na plátno. (Vašinová, rozhovor ze dne 6. 5. 2022)

V současné době je zvažováno pořízení interaktivní tabule z financí z národního plánu. Tato možnost zůstala zatím otevřená, jelikož se zvažuje, zda by interaktivní tabule byla dostatečně využívána. Dále zůstává v úvážení zakoupení výukového programu pro předškoláky, pro který by byla výše zmíněná interaktivní tabule velmi přínosná. Zatím se vybírá vhodný výukový program a zvažují se všechny možnosti. Tento výukový program by byl financován také z národního plánu. (Vašinová, rozhovor ze dne 6. 5. 2022) Myslíme si, že by tento výukový program pro předškoláky společně s interaktivní tabulí velice inovoval vzdělávání předškoláků v kokorské mateřské škole.

Pokud bychom hovořili o financích na školu v přírodě, museli by ji dětem momentálně uhradit rodiče. Na tuto akci nejsou teď v organizaci peníze. Případně by se finance mohly prokonzultovat se zřizovatelem ZŠ a MŠ Kokory, což je obecní úřad Kokory, zda by na tento projekt přispěl nějaké finance, či zkusil získat dotace. Spíše se ale počítá s variantou, že finance za školu v přírodě zaplatí rodiče. (Vašinová, rozhovor ze dne 6. 5. 2022)

3 Charakteristika projektu

3. 1 Předmět a cíle projektu

Předmětem projektu je zorganizovat školu v přírodě pro předškolní děti. Cílem projektu je, aby se děti před nástupem do školy více sblížily, vyzkoušely si být delší dobu bez rodičů, užily si dobrodružství v přírodě, získaly nové zážitky, rozvíjely své komunikační schopnosti, schopnosti spolupráce a řešení konfliktů.

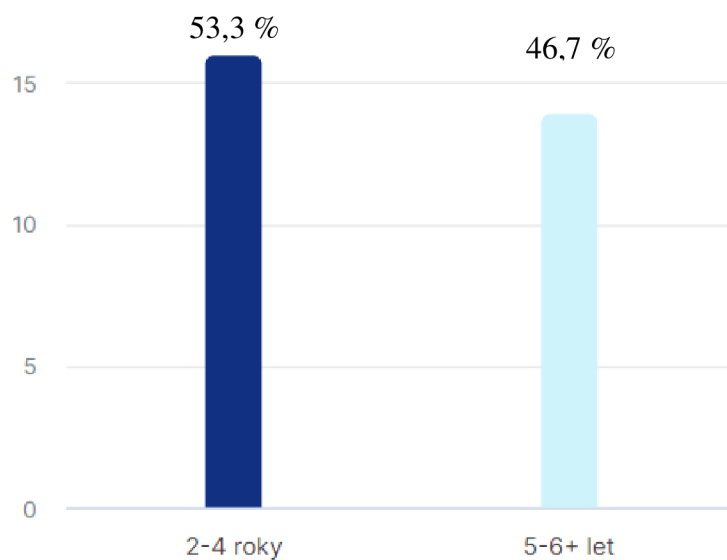
Mateřská škola takový projekt značně potřebuje. Nepořádá žádné podobné akce. Učitelé s dětmi jezdí pouze na jednodenní výlety, které také nejsou zase až tak časté. Spíše se konají jednodenní akce pro děti na půdě školy. Proto je tento projekt pro mateřskou školu velmi přínosný.

3. 2 Průzkum formou dotazníku

V Mateřské škole v Kokorách jsme provedli průzkum formou dotazníku (viz. příloha č. 1). Na chodbu školky jsme umístili anonymní dotazníky pro rodiče, ve kterých odpovídali na otázky, které se týkají zájmu o tento navrhovaný projekt. Cílem tohoto průzkumu bylo zjistit, zda by rodiče o takový projekt měli zájem a zda by byli ochotni se na něm podílet například finančně.

Výsledky:

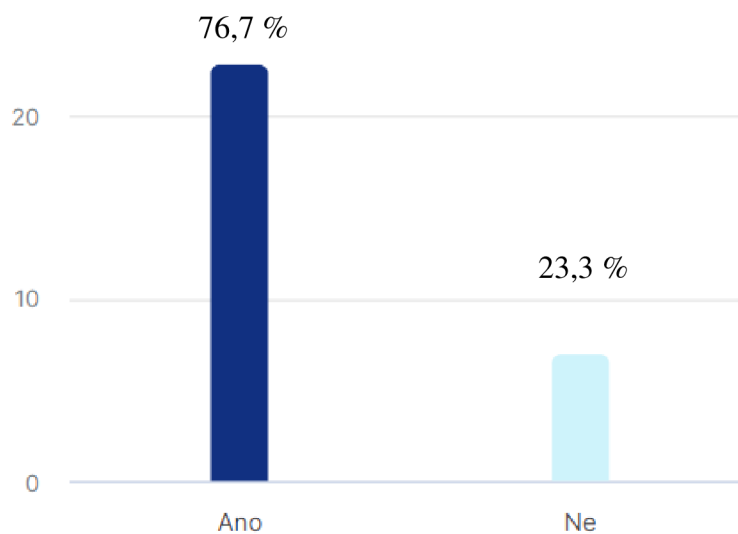
1. Věk Vašeho dítěte:

Obrázek 1: Věk jednotlivých dětí v MŠ Kokory (www.surveo.cz)

Věkové kategorie dětí rodičů, kteří se zúčastnili průzkumu, byly rozděleny na 2-4 roky a 5-6+ let. Rodičů dětí ve věku 2-4 roky se zúčastnilo 53,3 % a ve věku 5-6+ let 46,7 %.

2. Zaujal Vás projekt Škola v přírodě pro předškolní děti?

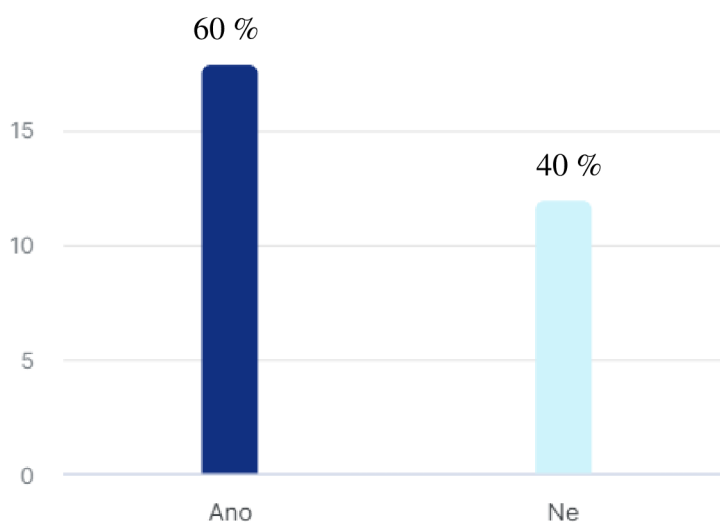
Obrázek 2: Zaujetí rodičů dětí z MŠ Kokory projektem (www.survio.cz)

Projekt zaujal 76,7 % zúčastněných rodičů a 23,3 % zúčastněných rodičů nezaujal. Pokud se zaměříme pouze na odpovědi zúčastněných rodičů dětí ve věku 5-6+ let, tedy dětí předškolního věku, projekt zaujal 85,7 % rodičů a nezaujal 14,3 % rodičů (viz. obrázek 3).

	2-4 roky	5-6+ let	Celkem
Ano	11	12 85,7 %	23
Ne	5	2 14,3 %	7
Celkem	16	14	30

Obrázek 3: Zaujetí rodičů dětí z MŠ Kokory projektem podle věkových kategorií (www.survio.cz)

3. Myslíte si, že projekt Škola v přírodě pro děti předškolního věku je pro děti přínosný?

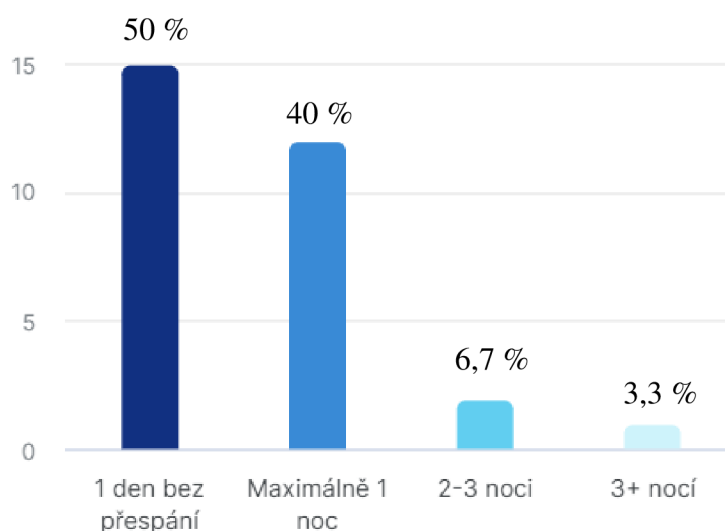
Obrázek 4: Názor rodičů dětí z MŠ Kokory na přínos projektu pro děti (www.survio.cz)

60 % zúčastněných rodičů dětí z MŠ Kokory si myslí, že projekt je pro děti přínosný a 40 % zúčastněných rodičů dětí si myslí, že projekt pro děti přínosný není. Pokud se zaměříme pouze na odpovědi zúčastněných rodičů dětí ve věku 5-6+ let, tedy dětí předškolního věku, 64,3 % rodičů si myslí, že je projekt pro děti přínosný a 35,7 % rodičů si myslí, že projekt pro děti přínosný není (viz. obrázek 5).

	2-4 roky	5-6+ let	Celkem
Ano	9	9 64,3 %	18
Ne	7	5 35,7 %	12
Celkem	16	14	30

Obrázek 5: Názor rodičů dětí z MŠ Kokory na přínos projektu pro děti podle věkových kategorií (www.survio.cz)

4. Jak dlouho si myslíte, že by Vaše dítě bez Vás vydrželo?

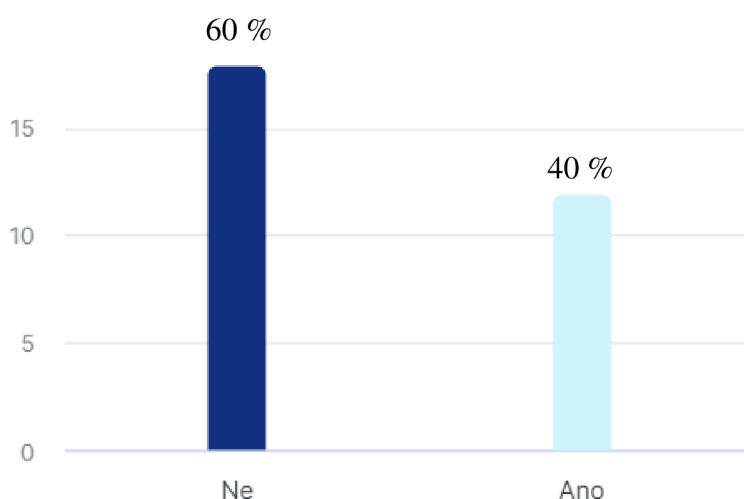
Obrázek 6: Názor rodičů dětí z MŠ Kokory na odloučení dětí od domova (www.survio.cz)

50 % zúčastněných rodičů si myslí, že jejich děti zvládnou odloučení od domova pouze na 1 den bez přespání, 40 % zúčastněných rodičů si myslí, že jejich děti zvládnou odloučení maximálně na 1 noc, 6,7 % zúčastněných rodičů si myslí, že jejich děti zvládnou odloučení na 2-3 noci a 3,3 % zúčastněných rodičů si myslí, že jejich děti zvládnou odloučení na 3+ nocí. S tímto možným problémem však počítáme, proto jsme zvolili místo konání projektu v tábořišti v Čekyni u Přerova, které je blízko domovům dětí. Nicméně si myslíme, že pokud budou mít děti bohatý program a budou během pobytu se svými kamarády, zvládnou pobyt absolvovat celý. Je důležité, aby si toto vyzkoušely. Pokud se zaměříme pouze na odpovědi zúčastněných rodičů dětí ve věku 5-6+ let, tedy dětí předškolního věku, 21,5 % rodičů si myslí, že jejich děti zvládnou odloučení od domova pouze na 1 den bez přespání. 57,1 % rodičů si myslí, že jejich děti zvládnou odloučení maximálně na 1 noc. 14,3 % rodičů si myslí, že jejich děti zvládnou odloučení na 2-3 noci a 7,1 % rodičů si myslí, že jejich děti zvládnou odloučení na 3+ nocí (viz. obrázek 7).

	2-4 roky	5-6+ let	Celkem
1 den bez přespání	12	3 21,5 %	15
Maximálně 1 noc	4	8 57,1 %	12
2-3 noci	0	2 14,3 %	2
3+ noci	0	1 7,1 %	1
Celkem	16	14	30

Obrázek 7: Názor rodičů dětí z MŠ Kokory na odloučení dětí od domova podle věkových kategorií (www.survio.cz)

5. Byli byste ochotni spolufinancovat za Vaše dítě výdaje s tímto projektem spojené? (strava, ubytování...)

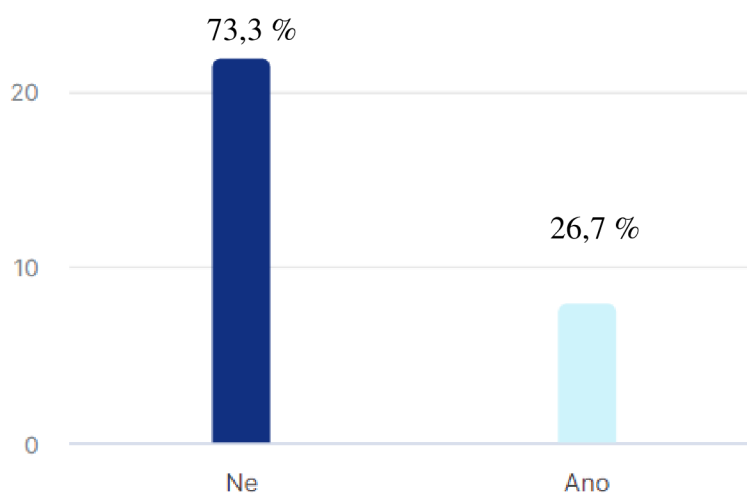
Obrázek 8: Spolufinancování nákladů spojených s projektem rodiči dětí z MŠ Kokory (www.survio.cz)

60 % zúčastněných rodičů dětí z MŠ Kokory by nebylo ochotno spolufinancovat náklady spojené s projektem za své děti a 40 % rodičů by bylo ochotno spolufinancovat náklady spojené s projektem za své děti. S touto variantou také počítáme (viz. kapitola 5.4 Financování projektu). Pokud se zaměříme pouze na odpovědi zúčastněných rodičů dětí ve věku 5-6+ let, tedy dětí předškolního věku, 50 % by bylo ochotno spolufinancovat výdaje spojené s projektem za své děti a 50 % by tyto výdaje spolufinancovat nechtělo (viz. obrázek 9).

	2-4 roky	5-6+ let	Celkem
Ano	5	7 50 %	12
Ne	11	7 50 %	18
Celkem	16	14	30

Obrázek 9: Spolufinancování nákladů spojených s projektem rodiči dětí z MŠ Kokory podle věkových kategorií (www.survio.cz)

6. Myslíte si, že tento projekt je pro kokorskou Mateřskou školu potřebný a přínosný? Vzhledem k tomu, že Mateřská škola Kokory takové větší...

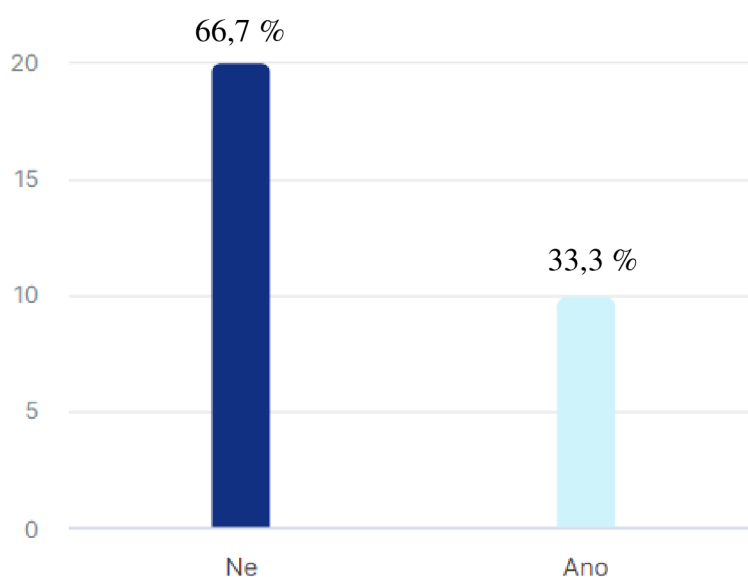
Obrázek 10: Názor rodičů dětí z MŠ Kokory na přínos projektu pro mateřskou školu (www.survio.cz)

73,3 % zúčastněných rodičů dětí z MŠ Kokory si myslí, že projekt není pro mateřskou školu přínosný a 26,7 % rodičů si myslí, že projekt pro mateřskou školu přínosný je. Pokud se zaměříme pouze na odpovědi zúčastněných rodičů dětí ve věku 5-6+ let, tedy dětí předškolního věku, 28,6 % rodičů si myslí, že projekt je pro mateřskou školu přínosný a 71,4 % rodičů si myslí, že projekt pro mateřskou školu přínosný není (viz. obrázek 11).

	2-4 roky	5-6+ let	Celkem
Ano	4	4 28,6 %	8
Ne	12	10 71,4 %	22
Celkem	16	14	30

Obrázek 11: Názor rodičů dětí z MŠ Kokory na přínos projektu pro mateřskou školu podle věkových kategorií (www.survio.cz)

7. Podpořili byste tento projekt?

Obrázek 12: Podpora projektu od rodičů dětí z MŠ Kokory (www.survio.cz)

66,7 % zúčastněných rodičů by projekt nepodpořilo a 33,3 % zúčastněných rodičů by projekt podpořilo. Pokud se zaměříme pouze na odpovědi zúčastněných rodičů dětí ve věku 5-6+ let, tedy dětí předškolního věku, 35,7 % rodičů by projekt podpořilo a 64,3 % rodičů by projekt nepodpořilo (viz. obrázek 13).

	2-4 roky	5-6+ let	Celkem
Ano	5	5 35,7 %	10
Ne	11	9 64,3 %	20
Celkem	16	14	30

Obrázek 13: Podpora projektu od rodičů dětí z MŠ Kokory podle věkových kategorií (www.surveo.cz)

Průzkumu se zúčastnilo třicet rodičů. Dotazník měli možnost vyplnit i rodiče mladších dětí, protože naším cílem je, aby tento projekt probíhal každý rok pro všechny předškolní děti. Větší část rodičů projekt zaujal a myslí si, že je pro jejich děti přínosný. Ovšem větší část rodičů si nemyslí, že by projekt byl přínosný pro mateřskou školu v Kokorách. I přesto preferujeme přínos projektu pro děti než pro zařízení.

Větší úskalí nastává v délce pobytu a také ve financování projektu. Spousta rodičů si myslí, že jejich děti tak dlouho mimo domov nevydrží. Myslíme si však, že by to většina dětí zvládla a je potřeba to vyzkoušet. Tento problém řeší krátká vzdálenost mezi tábořištěm a domovů dětí. Financování bude řešeno podáním žádosti o dotace na tento projekt.

Velká část rodičů by tento projekt nepodpořila. Naším názorem však je, že rodiče mají strach, jak bude vše probíhat, jelikož na takové projekty nejsou zvyklí z důvodu absence těchto pobytů v kokorské mateřské škole. I přesto bychom tento projekt rádi zrealizovali, protože si myslíme, že se rodičům nakonec bude zamlouvat a že i přes veškeré obavy své děti na pobyt přihlásí.

3. 3 SWOT analýza zařízení

Vize organizace na 1 rok dopředu
<ul style="list-style-type: none">- Výukový program pro předškoláky- Interaktivní tabule

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- Dobré vztahy mezi učitelky na pracovišti- Vhodné a dostačující prostory pro činnost s dětmi (včetně venkovních)- Možnost dalšího vzdělávání učitelek	<ul style="list-style-type: none">- Málo projektů- Omezená nabídka volnočasových aktivit- Nedostatečné zapojení se do akcí v regionu

Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none">- Snaha o inovaci organizace- Kvalitní trávení volného času	<ul style="list-style-type: none">- Nedostatečný počet učitelek- Problém se suplováním

Jak už jsem zmínila výše, mateřská škola zvažuje pořízení výukového programu pro děti a interaktivních tabulí, což by mohlo mateřskou školu ve výukových metodách posunout kupředu.

Co se týče silných stránek mateřské školy, velkým plusem jsou dobré vztahy na pracovišti týkající se učitelek. Učitelky se mezi sebou dokážou na všem domluvit a poskytnout si pomoc, je-li to potřeba. Za poslední roky se poměrně výrazně zlepšily prostory mateřské školy. Vnitřní prostory prošly rekonstrukcí. Vymalovaly se stěny, opravily umývárny a záchody a pořídily se nové koberce. Venkovní prostory byly také rozsáhle upraveny. Na dvoře mateřské školy je velká travnatá plocha s hřištěm pro děti. Opravil se také venkovní bazén, který mají děti k dispozici. Další silnou stránkou je možnost dalšího vzdělávání učitelek. Vedení ZŠ a MŠ Kokory je v tomto ohledu velmi vstřícné. V současné době v mateřské škole studuje jedna učitelka.

Organizace má však i pár slabých stránek. Mezi ně patří například organizování málo projektů. V současné době se v mateřské škole pořádají maximálně jednodenní akce, které však nejsou moc časté. Je zde také omezená nabídka volnočasových aktivit, které by mohly děti navést k tomu, jak správně a efektivně využívat volný čas. Mateřská škola se také dostatečně nezapojuje do akcí v regionu. V okolí je spousta akcí, kde by se mohla mateřská škola zapojit.

Mateřská škola má však i spoustu příležitostí. Mezi ně patří snaha o inovaci organizace. V poslední době se kvalita mateřské školy výrazně zlepšila. Pořizuje se nová technika apod., jak už jsem zmínila výše. MŠ Kokory má také příležitost zlepšit kvalitu trávení volného času dětí, například zavedením tohoto projektu a dalších jemu podobných.

Hrozbami organizace je nedostatečný počet učitelek a na to navazující problémy se suplováním. S tímto souvisí i příležitost dalšího vzdělávání učitelek. Jelikož výše zmíněná učitelka stále studuje, v mateřské škole má občasnou (někdy i pravidelnou) absenci. V tuto chvíli ji musí někdo nahradit. Jelikož však mateřská škola nemá dostatečný personál, který by se tohoto mohl ujmout, musí danou učitelku zastoupit učitelka ze základní školy, která následně chybí tam. Tento problém už se však nedávno částečně vyřešil. Byla do mateřské školy přijata asistentka pedagoga, která by mohla případně alespoň částečně chybějící učitelku zastoupit.

4 Potřebnost projektu

V současné době Mateřská škola v Kokorách žádný podobný projekt neorganizuje. Jak už jsme zmínili výše, organizace pořádá pouze jednodenní výlety a akce, které nejsou úplně časté. Tímto projektem bychom rádi dosáhli toho, že se organizace nebude bát pouštět do větších akcí, jako je třeba tato. Tím myslíme vícedenní akce i s přespáním. Děti budou mít možnost se více poznat a také vyzkoušet si odloučení od rodičů.

Tento projekt naváže na spolupráci dětí ve škole, kam brzy nastoupí. Společné zážitky upevní jejich vztahy, což bude mít velmi příznivý vliv na komunikaci a spolupráci v budoucí třídě. Většina dětí půjde do místní základní školy, takže se děti budou i nadále setkávat několik let.

Tento projekt je možné využívat dlouhodobě, a to každý rok. Případně se může pozměnit program. Bude však přínosný pro všechny nastávající žáky základní školy, kteří mají nastoupit do první třídy.

Jelikož se v regionu kokorské mateřské školy často pohybujeme, víme, že spousta rodičů v Kokorách a v přilehlých obcích zvažuje možnost zapsat své děti do mateřských škol ve městech. Důvodem je nedostatečná nabídka volnočasových aktivit či vícedenních pobytů Mateřské školy Kokory. Toto kritérium mnohdy staví před výhodu umístění mateřské školy v místě bydliště či v krátké dojezdové vzdálenosti od bydliště.

Projekt „Škola v přírodě pro děti předškolního věku“ může kvalitně obohatit volný čas dětí, což je v dnešní době velmi důležité také z hlediska prevence sociálně patologických jevů. Proto je naším cílem skrze tento projekt zvýšit kvalitu trávení volného času dětí v Mateřské škole Kokory. Projekt také velmi zvýší kvalitu Mateřské školy Kokory obecně. Rozšíří se tak nabídka aktivit a projektů. Možnost konání tohoto mimoškolního projektu může také pomoci rodičům při rozhodování, do jaké mateřské školy mají své dítě zapsat.

5 Technické řešení projektu

5.1 Časové a prostorové řešení projektu

Projekt je naplánovaný na první polovinu června příštího roku (dle volných termínů). Zázemím bude areál tábořiště v Čekyni u Přerova. Zde je několik chatek po čtyřech lůžkách, jídelna pro stravování a hygienické zázemí. Také je zde možnost široké škály sportovního vyžití. Nachází se zde dvě hřiště (na tenis, fotbal, volejbal...) a bazén. Toto tábořiště bylo vybráno, protože je blízko mateřské školy, tudíž i domovům jednotlivých dětí. Rodiče se tedy za svými dětmi mohou v případě jakýchkoliv problémů snadno dostat. V okolí je les, rybníky a krásná příroda, která se může v tomto projektu efektivně využívat. Projekt bude probíhat čtyři dny a čtyři noci, kdy pátý den děti odjedou domů, a je určen maximálně pro 20 dětí.

5.2 Personální řešení projektu

Personální zabezpečení zajistí dva sociální pedagogové, kteří povedou celý program, zdravotní sestra a dvě učitelky z Kokorské mateřské či základní školy. Jelikož jsou děti ještě poměrně malé, je důležité mít dostatečný personál pro každou situaci. Dostatečný personál je také důležitý, aby se mohlo zajistit noční hlídkování před chatkami. Na tomto hlídkování se bude personál střídat a poté bude mít možnost řádného odpočinku.

Sociální pedagogové se budou podílet především na vedení programu. Jejich prací bude však i dozor nad dětmi. Zdravotní sestra bude mít za úkol především řešení různých případných poranění, onemocnění, kontrolu klíšťat apod. V krajních případech bude jejím úkolem odvoz dětí do nemocnice. Učitelky z mateřské školy se budou okrajově účastnit programu. Především budou mít na starost dozor. Sociální pedagogové a učitelky se budou střídat v nočním hlídkování před chatkami. Vždy budou mít možnost dostatečné náhrady spánku.

5.3 Rozpočet projektu

NEINVESTIČNÍ NÁKLADY			
Položka	Množství v ks	Cena za 1 ks v Kč	Celková cena v Kč
Ubytování osoba/noc	25 osob x 4 noci = 100	230	23000
Stravování - večeře - dítě	20	21	420
Stravování - večeře - dospělý	5	38	190
Svačiny 2x denně - dítě	20 osob x (2x4 dny) = 160	20	3200
Svačiny 2x denně - dospělý	5 osob x (2x4 dny) = 40	30	1200
Benzín	1	500	500
Pomůcky:			
Lepicí papírky	1	59	59
Fixy	10	64	640
Pastelky	10	26	260
Lana	5	65	325
Kancelářské papíry - balení 500 ks	1	117	117
Květináče	6	8	48
Semínka	6	15	90
Hlína	1	139	139
Kbelíky	2	21	42
Misky	2	18	36
Květináč se semínky slunečnice	1	42	42
Smrk ztepilý	5	48	240
Set na výrobu ptačí budky	5	369	1845
Jablka pro ptáky	1	30	30
Zrní pro ptáky	1	51	51
Tvrký papír A3 balení po 10 ks	3	24	72
Vodové barvy	10	35	350
Temperové barvy	10	75	750
Sada štětců	2	149	298
Dřevěný hranol	30	35	1050
Role balicího papíru	5	42	210
Provázek	3	29	87
Stuha na mašle	4	15	60
Terč	3	179	537
Dřevěné desky	5	28	140
Velký pytlík bonbonů	1	149	149
Balení špekáčků po 8 ks	3	110	330
Občerstvení na poslední večer	1	734	734
Kečup	1	47	47
Platy:			
Sociální pedagogové	2	2500	5000
Zdravotnice	1	2500	2500
Rezerva	1	2000	2000
			46788

Obrázek 8: Náklady projektu

5. 4 Financování projektu

Projekt bude z velké části financován zřizovatelem ZŠ a MŠ Kokory, což je obecní úřad Kokory. Zbylou část financí pokryjí dlouholetí sponzoři obce. Rozhodli jsme se tedy, že rodiče nemusí financovat žádné náklady spojené s tímto projektem. Je to první ročník, proto je pro nás důležité, aby se odboural strach z neznámého ze strany rodičů. Finance byla jedna z větších zábran u rodičů (viz. výsledky dotazníku). Proto si myslíme, že by dotace na projekt mohly rodiče přesvědčit. Také si myslíme, že jakmile si rodiče a děti projekt vyzkouší, podstatně na něj změni názor.

6 Program projektu

Programem celého projektu budou provázet jednotlivé pohádkové postavy, které ztvární sociální pedagogové. První den bude seznamovací. Děti se budou seznamovat jak s prostředím tábořiště, tak s personálem a také hlouběji mezi sebou. Celý den bude také sloužit k uvolnění atmosféry a odbourání strachu. Tento den tedy do děje žádné pohádkové postavy ještě vstupovat nebudou. Další dny program ovlivní takové pohádkové postavy, jaké vystupují v pohádce, která se dětem předešlý večer přehraje. Pohádkové postavy budou z klasických českých pohádek. Informovali jsme se v kokorské Mateřské škole, zda děti takové české pohádky znají. Podle slov paní učitelky děti tyto pohádky znají, protože se jim je na rozdíl od některých mateřských škol snaží pouštět před odpoledním spánkem (Súkeníková, rozhovor ze dne 2. 3. 2022). Toto je podle našeho názoru v dnešní době velmi vzácné a důležité, protože dnes už nejsou tyto klasické pohádky moc oblíbené a děti je ve spoustě případů neznají.

První den tedy proběhnou aktivity na seznámení se s prostředím, personálem, hlubší seznámení se dětmi a také k uvolnění atmosféry a odbourání strachu. Děti budou mít sraz přímo v tábořišti v Čekyni u Přerova, a to hned ráno. Dopravu dětí do tábořiště si rodiče zajistí sami. Proběhne předání dětí a ubytování se v chatkách. Bude následovat menší svačina a dopolední program. Poté bude oběd a odpolední klid. Dále se bude pokračovat odpoledním programem. Součástí tohoto programu bude i svačina. Po odpoledním programu se vždy děti a personál přesunou do jídelny, kde bude přichystána večeře a kde se zakončí den zhodnocením a také se zde předají informace ke dni následujícímu. Dětem se pustí tradiční česká pohádka. Tato pohádka tedy vždy naznačí, jaké postavy budou další den děti programem provázet. Následuje večerní hygiena a večerka.

Ostatní dny budou všechny probíhat stejně. Lišit se budou pouze dvojicí pohádkových postav a programem. Ráno učitelky z Mateřské školy děti vzbudí a pomohou jim s hygienou. Dále už do děje vstoupí pohádkové postavy, ztvárněné sociálními pedagogy, a zahájí den s dětmi rozcvičkou. Následuje snídaně a dopolední program. Součástí tohoto programu bude i svačina. Dále bude všechny čekat oběd a odpolední klid. Poté bude následovat odpolední program. Součástí něj bude opět svačina. Po odpoledním programu bude opět sraz v jídelně, kde proběhne večeře, zhodnocení dne a předání informací k dalšímu dni. Následuje večerní pohádka, která tradičně odhalí dvojici postav na další den. Dále proběhne hygiena a večerka.

Poslední večer bude zakončený zábavnou formou. Nejdříve proběhne táborák s opékáním špekáčků, zpěvem a předáváním diplomů a ocenění. Poté bude následovat drobné občerstvení, které si děti s pomocí personálu samy připraví. Při občerstvení bude možnost hraní deskových her či puštění delší pohádky (oproti přechozím dnům).

Zhodnocení dne bude tedy probíhat každý večer. Každé z dětí bude mít možnost povědět ostatním, jak se mu den líbil/nelíbil, co se mu líbilo nejvíce, co se mu nelíbilo, zda byl den lepší než předešlý, zda by ho chtěl zopakovat apod. Také bude každé dítě hodnotit své chování za uběhlý den. Proběhne reflexe i ze strany personálu. Personál zhodnotí chování dětí, jak se den povedl/nepovedl, co by šlo udělat lépe apod. Počítáme s variantou, že se dětem nebude chtít mluvit. Pokud tato situace nastane, budou se děti náhodně vybírat. Nebudeme je však do reflexe příliš tlačit. Pokud uvidíme, že je jim to velmi nepříjemné, zeptáme se jiného dítěte, případně se k tomuto dítěti později vrátíme.

Nemusí být nutně dodržena posloupnost jednotlivých dnů. Program se tak může přizpůsobit počasí. Spousta aktivit se může realizovat ve venkovních i vnitřních prostorech.

6. 1 Program první den

Harmonogram:

8:00-9:00 Sraz dětí s personálem v tábořišti

9:00-9:30 Ubytování dětí

9:30-10:00 Dopolední svačina

10:00-10:40 Představení personálu dětem, uvedení dětí do děje programu

10:40-12:00 Dopolední program

12:00-13:00 Oběd

13:00-14:00 Odpolední klid – možnost čtení pohádky před případným spánkem

14:00-15:00 První část odpoledního programu

15:00-15:30 Odpolední svačina

15:30-18:00 Druhá část odpoledního programu

18:00-19:00 Večeře

19:00-19:30 Zhodnocení prvního dne a předání informací ke dni druhému

19:30-19:45 Pohádka – Pohádky z mechu a kapradí – Jak Křemílek a Vochoomůrka zasadili semínko

19:45-20:30 Hygiena

20:30-21:00 Večerka

Dopolední program:

10:40-12:00

- Seznamovací aktivity s personálem – aktivita s míčkem, Jmenovky, aktivita s dekou

Aktivita s míčkem:

- Cíl: Děti si zapamatují jména ostatních účastníků a poté je dokážou oslovit jejich jménem. (Bez ohledu na to, zda se předtím znali či ne.)
- Pomůcky: židle, míček
- Časová náročnost: 30 minut

Děti a personál si sednou na židle do kruhu. Jeden z nich si vezme do ruky míček a představí se svým jménem, kde bydlí a co má rád. Posílá míček dále a takto to udělají všichni, až se míček zase vrátí k prvnímu.

Jmenovky:

- Cíl: Děti dokážou oslovit každého účastníka jménem a dokážou už s jednotlivými účastníky více komunikovat.
- Pomůcky: lepicí papírky, psací potřeby
- Časová náročnost: 20 minut

Každý účastník projektu si vyrobí svou jmenovku. Každý dostane lepicí papírek, na který si napíše své jméno. Pokud by to nějaké dítě nezvládlo, personál mu pomůže. Spíše však předpokládáme, že se každé dítě v tomto věku už umí podepsat. Tyto jmenovky si pak každý nalepí na své tričko.

Aktivita s dekou:

- Cíl: Děti dokážou oslovit každého účastníka jménem a nebojí se ho oslovit.
- Pomůcky: deka
- Časová náročnost: 30 minut

K této aktivitě je potřeba pouze jedna deka. Účastníci se rozdělí na dvě skupiny. Deku mezi sebe napnou dva lidé. Na každé straně deky dřepí jedna skupina. V každém kole si přímo k dece na každé straně dřepne jeden účastník. Jakmile se deka spustí, musí oba účastníci naproti sobě co nejrychleji vykřiknout jméno toho druhého. Bod získává ta skupina, jejíž člen byl rychlejší.

První část odpoledního programu:

14:00-15:00

- Aktivity na seznámení se s prostředím tábořiště – Opičí dráha

Opičí dráha:

- Cíl: Děti se seznámí s prostředím a poté se v něm dokážou orientovat.
- Pomůcky: lana, kužely, míčky a míče, švihadla, malá trampolína
- Časová náročnost: 60 minut

Dětem se po celém tábořišti rozmístí stanoviště s různými překážkami. Úkolem dětí bude všechna tato stanoviště projít a splnit.

Druhá část odpoledního programu:

15:30-18:00

- Aktivity na hlubší poznání dětí mezi sebou – Místa si vymění, Bingo
- Aktivity na spolupráci ve skupinách – Provaz, Švihadlo, Štafeta
- 30 minut z celkového času jako rezerva

Aktivita Místa si vymění:

- Cíl: Děti dokážou říci nějaké informace o ostatních účastnících (zájmy, koníčky...) a dokážou s nimi komunikovat.
- Pomůcky: židle
- Časová náročnost: 30 minut

Děti a personál si sednou na židli do kruhu. Jeden z nich židli nemá a postaví se doprostřed kruhu. Jeho úkolem je říct například: „Místa si vymění ti, kteří mají doma psa.“ V tento moment se postaví všichni, kteří mají doma psa a musí si vyměnit místo s někým jiným. Místo si vymění i ten, který stál uprostřed kruhu a říkal větu. Doprostřed kruhu jde ten, na kterého nezbyla židle a říká další větu.

Aktivita Bingo:

- Cíl: Děti dokážou říci ještě více informací o ostatních účastnících a dokážou spolu komunikovat.
- Pomůcky: papíry s tabulkami a obrázky, psací potřeby
- Časová náročnost: 30 minut

Každý účastník dostane papír s tabulkou, v níž budou jednotlivé obrázky. Děti budou mít za úkol najít někoho, kdo například hraje na flétnu (v tabulce obrázků s flétnou). Když někoho takového najdou, může se jim tam podepsat. Jakmile budou mít u každého obrázku nějaké jméno, zakřičí „bingo“. Účastník, který bude v tomto nejrychlejší, vyhrává.

Aktivita Provaz:

- Cíl: Děti dokážou spolupracovat v kolektivu a komunikovat mezi sebou.
- Pomůcky: provaz
- Časová náročnost: 30 minut

Na zemi se natáhne provaz a účastníci se na něj libovolně postaví. Jakmile na něm budou stát, dostanou za úkol seřadit se od největšího po nejmenšího, aniž by stoupli mimo provaz. Je možné dát jim náповědu, že si může jeden dřepnout a druhý ho může přelézt.

Aktivita Štafeta:

- Cíl: Děti dokážou spolupracovat ve skupině. U dětí se rozvíjí pohyb a komunikační dovednosti. Děti se také dokážou navzájem podpořit.
- Pomůcky: kužely, kolík (štafeta)
- Časová náročnost: 30 minut

Účastníci se rozdělí na dvě skupiny. Pro každou skupinu se vymezení dráha startem a cílem. Účastníci obou skupin si stoupnou do řady na start. Na dráze je vyznačený slalom. Úkolem obou skupin bude, aby každý účastník skupiny tuto dráhu proběhl, vrátil se a předal

štafetu dalšímu. Skupina, která bude celá jako první zpátky na startu dostává bod. Dráhy se mohou různě obměňovat. Skupina s nejvyšším počtem bodů vyhrává.

6. 2 Program druhý den

Harmonogram:

7:30-7:45 Budíček

7:45-8:00 Rozcvička

8:00-8:15 Hygiena

8:15-8:45 Snídaně

8:45-10:00 První část dopoledního programu

10:00-10:15 Dopolední svačina

10:15-12:00 Druhá část dopoledního programu

12:00-13:00 Oběd

13:00-14:00 Odpolední klid – možnost čtení pohádky před případným spánkem

14:00-15:00 První část odpoledního programu

15:00-15:30 Odpolední svačina

15:30-18:00 Druhá část odpoledního programu

18:00-19:00 Večeře

19:00-19:30 Zhodnocení druhého dne a předání informací ke dni třetímu

19:30-19:45 Pohádka – Štaflík a Špagetka – Letecký den

19:45-20:30 Hygiena

20:30-21:00 Večerka

První část dopoledního programu:

8:45-10:00

- Povídání o pohádce z přechozího večera – tento den Jak Křemílek a Vochoomůrka zasadili semínko – 15 minut
- Představení pohádkových bytostí – Křemílek a Vochoomůrka – provázení celého dne
- Aktivita Setí semínek

Aktivita Setí semínek:

- Cíl: Děti dokážou objasnit potřebnost vytváření nových rostlin a dlouhodobý proces vývoje rostliny. Také se dokážou starat o rostliny, pracovat ve skupině a komunikovat mezi sebou.
- Pomůcky: květináče, semínka, hlína, malé rýče, konve s vodou, obrázky s vývojem semínek
- Časová náročnost: 60 minut

Děti se rozdělí do trojic až čtveřic. Každá skupinka dostane své květináče, semínka, hlínu a malý rýč. S pomocí personálu si každá skupinka zaseje svá vlastní semínka, která pak budou i zalévat. Květináče se semínky se po ukončení projektu převezou do mateřské školy, aby děti mohly sledovat vývoj semínek a dále se o ně starat. Při této aktivitě si budeme povídat o tom, co ze semínek bude a jaký je průběh jejich vývoje. Tento vývoj si i ukážeme na obrázcích, aby děti mely momentální představu vzhledem k tomu, že vývoj zasetých semínek bude otázkou několika dnů až týdnů.

Druhá část dopoledního programu:

10:15-12:00

- Aktivita Pomoz semínku vyrůst

Aktivita Pomoz semínku vyrůst:

- Cíl: Děti dokážou objasnit proces vývoje rostliny a spolupracovat ve skupině. U dětí se rozvíjí pohyb, komunikační dovednosti a spolupráce ve skupině.
- Pomůcky: květináče, hlína, lopatky, malé konvičky, kbelíky s vodou, malé misky, slunečnice v květináči
- Časová náročnost: 105 minut

Personál vytvoří v tábořišti okruh se stanovišti. Děti budou mít za úkol projít si všechna stanoviště. Na každém stanovišti budou umístěny obrázky se semínky v různých stádiích (např. semínko, hlína, květináč; semínko zaseté v květináči; semínko zaseté v květináči a konvička;

semínko pomalu vylézající z hlíny...). Děti budou muset na jednotlivých stanovištích plnit úkoly, aby semínko mohlo na posledním stanovišti vyrůst. Pro možnost splnění úkolu na dalším stanovišti musí děti odevzdat obrázek, který získaly za splnění úkolu na stanovišti předchozím.

- První stanoviště: Děti se rozdělí do dvou družstev a postaví se do řady ze sebe (tedy dvě řady – dvě družstva). Úkolem každé skupinky bude, aby vyběhl první člen na vyznačenou dráhu a na konci dráhy nabral do misky jednu lopatku hlíny. Přibíhá zpět k ostatním a hlínu vysype do květináče na startu. Dále vybíhá další člen. Takto se to opakuje a vyhrává družstvo, které jako první naplní celý květináč hlínou. Takto děti pomohou semínko zasít a mohou pokračovat na další stanoviště.
- Druhé stanoviště: Děti musí společnými silami naplnit konvičku na zalévání. Na jedné straně trasy je umístěn kbelík s vodou a na druhé straně je malá konvička. Úkolem všech dětí je, aby pomocí malé misky naplnily celou konvičku a mohly tak „semínko zalít“ a pokračovat na další stanoviště. Semínko v květináči bude pouze na obrázku.
- Třetí stanoviště: Semínka potřebují teplo a světlo k tomu, aby začala klíčit a dále růst. Úkolem dětí bude, aby vyrobily sluníčka z přírodnin nasbíraných okolo sebe. Děti budou pracovat ve skupinkách po třech až čtyřech členech. Jakmile sluníčko vytvoří, „semínko začne klíčit a růst“ a děti mohou pokračovat na další stanoviště. Klíčící a rostoucí semínko bude opět pouze na obrázku.
- Čtvrté stanoviště: Semínko potřebuje k tomu, aby z něj vyrostla rostlina trochu času a klidu. Děti budou mít za úkol plížit se tiše vyznačenou trasou. Když děti tuto trasu v tichosti zvládnou, „semínko se začne měnit v rostlinu“ a děti mohou pokračovat na další stanoviště. Rostlina bude opět pouze na obrázku.
- Páté stanoviště: Na tomto stanovišti budou mít děti už jen malý úkol. Děti musí malé rostlince zazpívat nějakou veselou písničku, aby se z rostlinky stala velká rostlina. Po splnění tohoto úkolu mají splněna všechna stanoviště a semínko tak mohlo vyrůst ve velkou rostlinu. Na tomto stanovišti bude vyrostlá slunečnice v květináči.

První část odpoledního programu:

14:00-15:00

- Krátká procházka do nedalekého lesa – povídání o stromech, jaká je jejich funkce, proč jsou pro přírodu důležité, poznávání stromů, návrat do tábořiště; cíl: trávení času na čerstvém vzduchu, pohyb, předání informací o stromech; pomůcky: žádné; časová náročnost: 60 minut

Druhá část odpoledního programu:

15:30-18:00

- Aktivita Sazení stromů v lese
- Aktivita Poznávání lučních a jiných květin

Aktivita Sazení stromů v lese:

- Cíl: Děti dokážou zasadit strom a pomoci tak se zalesňováním. Děti si uvědomí důležitost stromů a vybudují si kladný vztah ke stromům. Také dokážou spolupracovat ve skupině a komunikovat mezi sebou.
- Pomůcky: malé stromky, rýče, konve s vodou
- Časová náročnost: 90 minut

Část personálu předem připraví na určeném místě v lese malé stromky a věci potřebné k jejich sazení. Zbytek personálu se vypraví s dětmi na toto určené místo v lese. Jakmile tam dorazí, děti budou mít za úkol rozhlédnout se kolem sebe. Jelikož les v okolí tábořiště je v tuto dobu poměrně odlesněný, je třeba dětem vysvětlit, proč lidé tyto stromy vykáceli. Les byl totiž napaden kůrovcem a stromy nebyly v dobrém stavu. Proto jsme se rozhodli zasadit pár nových stromů, které za několik let vyrostou ve stromy velké, jako můžeme vidět okolo sebe. Děti se opět rozdělí do skupin po třech až čtyřech členech a s pomocí personálu si každá skupinka zasadí pár stromků. Po sazení se všichni vrátí zpět do tábořiště.

Aktivita Poznávání lučních a jiných květin:

- Cíl: Děti dokážou rozeznat jednotlivé rostliny a pamatují si jejich názvy a charakteristické znaky. U dětí se rozvíjí komunikační dovednosti.
- Pomůcky: květiny na louce, obrázky s květinami
- Časová náročnost: 60 minut

Děti a personál se vydají na nedalekou louku, kde je spousta květin. Úkolem dětí bude zapamatovat si co nejvíce květin, které uvidí. Děti budou upozorněny, že nemají květiny zbytečně trhat. Následně se sejdem všichni na jedné části louky, kde si o nich budeme povídat. Personál dětem květiny vždy ukáže na obrázku a zeptá se, zda takovou květinu na louce viděly. Také jim řekne, jak se květina jmenuje. Ukážeme si, podle čeho můžeme danou květinu poznat. Poté se po louce ještě jednou projdeme a květiny si ještě jednou ukážeme a děti zkusí vždy uhádnout, o jakou květinu se jedná.

6. 3 Program třetí den

Harmonogram

7:30-7:45 Budiček

7:45-8:00 Rozcvička

8:00-8:15 Hygiena

8:15-8:45 Snídaně

8:45-10:00 První část dopoledního programu

10:00-10:15 Dopolední svačina

10:15-12:00 Druhá část dopoledního programu

12:00-13:00 Oběd

13:00-14:00 Odpolední klid – možnost čtení pohádky před případným spánkem

14:00-15:00 První část odpoledního programu

15:00-15:30 Odpolední svačina

15:30-18:00 Druhá část odpoledního programu

18:00-19:00 Večeře

19:00-19:30 Zhodnocení třetího dne a předání informací ke dni čtvrtému

19:30-19:45 Pohádka – Mach a Šebestová – O utrženém sluchátku

19:45-20:30 Hygiena

20:30-21:00 Večerka

První část dopoledního programu:

8:45-10:00

- Povídání o pohádce – tento den Štaflík a Špagetka – Letecký den – co všechno jsme v pohádce viděli (ptáky, létající draky...) – 15 minut
- Představení pohádkových bytostí – Štaflík a Špagetka

- Povídání o ptácích, procházka, pozorování ptáků, druhy ptáků

Povídání o ptácích, pozorování ptáků, druhy ptáků:

- Cíl: Děti si zapamatují informace o ptácích a dokážou rozeznat druhy ptáků. U dětí se rozvíjí pohyb a komunikační dovednosti.
- Pomůcky: obrázky ptáků
- Časová náročnost: 60 minut

Vydáme se na procházku v okolí tábořiště. Povíme si něco o ptácích (čím se živí apod.) a řekneme si příklady druhů ptáků a jak je od sebe rozeznat. Ptáky si ukážeme na obrázcích. Případně si určíme ptáky, které na procházce uvidíme.

Druhá část dopoledního programu:

10:15-12:00

- Výroba ptačích budek

Výroba ptačích budek:

- Cíl: Děti dokážou pomoci ptákům získat potravu (především v zimě) a spolupracovat ve skupině. Děti mají radost z vytvořené budky. U dětí se rozvíjí kreativní a komunikační dovednosti.
- Pomůcky: zakoupený materiál na výrobu ptačích budek, jablka, zrní
- Časová náročnost: 105 minut

Děti se rozdělí do skupinek po čtyřech. Jejich úkolem bude s pomocí personálu sestavit ptačí budku. Každá skupinka dostane zakoupený materiál na výrobu ptačí budky, který obsahuje jednotlivá prkénka, spojovací materiál a barvy. Tyto budky poté umístíme někde v okolí tábořiště. Do budek dáme také zrní a jablka pro ptáky. Poté budeme chvíli pozorovat, zda se nějaký pták objeví a najde naše budky. Po ukončení projektu jednu budku necháme v tábořišti, do které budou mít možnost doplňovat další děti krmení pro ptáky, a ostatní budky si vezmeme do mateřské školy, kde je umístíme na zahrádku školky.

První část odpoledního programu:

14:00-15:00

- Aktivita Malování všeho, co létá

Aktivita Malování všeho, co léta:

- Cíl: U dětí se rozvíjí kreativní dovednosti a jemná motorika.
- Pomůcky: výtvarné potřeby (papír, fixy, pastelky, vodové barvy, temperové barvy, štětce...)
- Časová náročnost: 60 minut

S dětmi si povíme, co všechno může létat (letadlo, ptáci, létající draci, listí, peří...).

Úkolem dětí bude nakreslit co nejvíce těchto věcí. Obrázky si pak vystavíme v jídelně.

Druhá část odpoledního programu:

15:30-18:00

- Výroba létajících draků
- Zkouška létání našich draků

Výroba létajících draků:

- Cíl: Děti dokážou spolupracovat ve skupině. Děti mají radost z vytvořeného draka. U dětí se rozvíjí kreativní dovednosti a jemná motorika.
- Pomůcky: dřevěné hranolky, nevoskovaný balicí papír, fixy, vodovky, tempery, mašličky, provázky
- Časová náročnost: 90 minut

Děti se rozdělí do skupinek po čtyřech členech. Tyto skupinky budou mít za úkol pomocí personálu vyrobit si vlastního létajícího draka. Draky budeme vyrábět z dřevěných hranolků, obyčejného balicího papíru (nevoskovaného) a provázků. Jakmile si děti draka vyrobí, mohou si ho i hezky vyzdobit fixami a vyrobit si na něj mašličky.

Zkouška létání našich draků:

- Cíl: Děti dokážou pochválit ostatní účastníky za odvedenou práci. Děti mají radost z vytvořeného draka. U dětí se rozvíjí pohyb a komunikační dovednosti.
- Pomůcky: vytvořený drak
- Časová náročnost: 60 minut

Vydáme se na kopec s draky. Pokud nám to počasí umožní, zkusíme, jak naši draci umí létat. Pokud ne, draky si alespoň vzájemně představíme (jak se jmenují, proč tam co mají apod.). Poté se můžeme ještě projít a vrátíme se zpět do tábořiště.

6. 4 Program čtvrtý den

Harmonogram:

7:30-7:45 Budiček

7:45-8:00 Rozsvička

8:00-8:15 Hygiena

8:15-8:45 Snídaně

8:45-10:00 První část dopoledního programu

10:00-10:15 Svačina

10:15-12:00 Druhá část dopoledního programu

12:00-13:00 Oběd

13:00-14:00 Odpolední klid – možnost čtení pohádky před případným spánkem

14:00-15:00 První část odpoledního programu

15:00-15:30 Odpolední svačina

15:30-16:00 Druhá část odpoledního programu

16:00-16:30 Příprava ohně na opékání špekáčků – nošení dřeva apod.

16:30-18:00 Opékání špekáčků (večeře), sezení a zpívání písní u ohně

18:00-18:30 Zhodnocení čtvrtého dne a zhodnocení celého projektu (předání diplomů, ocenění a malého dárku na památku), informace k následujícímu dni

18:30-20:00 Večerní zábava – hraní deskových her, případně pohádka, připravené občerstvení

20:00-20:45 Hygiena

20:45-21:15 Večerka

První část dopoledního programu:

8:45-10:00

- Povídání o pohádce – tento den Mach a Šebestová – O utrženém sluchátku – co jsme viděli, co dělalo sluchátko... – 15 minut
- Představení pohádkových bytostí – Mach a Šebestová
- Povídání o bezpečnosti na internetu – téma mobilní telefony

Povídání o bezpečnosti na internetu – téma mobilní telefony:

- Cíl: Děti si osvojí informace, jak bezpečně fungovat na internetu a mají povědomí o kyberšikaně.
- Pomůcky: ukázky videí vhodných pro děti v předškolním věku
- Časová náročnost: 60 minut

Děti budou seznámeny s nebezpečím, které jim hrozí na internetu, jelikož v dnešní době už má spousta dětí v tomto věku mobilní telefon. Předáme jim informace, jak se mohou tomuto nebezpečí bránit a jak na internetu správně pracovat.

Druhá část dopoledního programu:

10:15-12:00

- Aktivita Ukradené kouzelné utržené sluchátko

Aktivita Ukradené kouzelné utržené sluchátko:

- Cíl: Děti dokážou spolupracovat ve skupině. U dětí se rozvíjí pohyb, spolupráce ve skupině a komunikační dovedosti.
- Pomůcky: provaz, míčky, terče, dřevěné desky, kužely, lano, krabice s pokladem
- Časová náročnost: 105 minut

Děti budou mít za úkol pomoci najít Machovi a Šebestové kouzelné utržené sluchátko, které jim někdo ukradl. Děti budou muset projít jednotlivá stanoviště, kde budou plnit úkoly. Po splnění úkolů na všech stanovištích najdou kouzelné utržené sluchátko a poklad s odměnou.

- První stanoviště: Na prvním stanovišti bude napnutý provaz položený na zemi. Úkolem dětí bude přejít provaz, aniž by se jakoukoliv částí těla dotkly země. Země symbolizuje řeku, do které děti nemohou spadnout, aby je nestrhl proud vody. Jakmile všechny děti provaz přejdou, můžou pokračovat na další stanoviště.
- Druhé stanoviště: Na třech stromech budou vyznačené terče. Úkolem každého dítěte je trefit se alespoň jednou do jakéhokoliv terče. Terče symbolizují zloděje, kteří sluchátko

nejspíše ukradli. Děti je musí zastavit tím, že po nich budou házet míčky. Jakmile toto všechno děti splní, pokračuje se dále.

- Třetí stanoviště: Na třetím stanovišti budou umístěny překážky z dřevěných desek. Úkolem dětí bude tyto desky přelézt. Desky symbolizují plot, přes který přelezli zloději a které stále musíme dohnat. Po splnění úkolu mohou děti pokračovat dále.
- Čtvrté stanoviště: Na dalším stanovišti bude vyznačená trasa z kuželů. Úkolem dětí je zvládnout tento kuželový slalom, aby dohonily zloděje. Kužely symbolizují domy, které křížují ulice a brzdí nás v cestě. Po splnění mohou děti pokračovat na další stanoviště.
- Páté stanoviště: Na tomto stanovišti už děti zloděje dohání. Mezi dvěma domy bylo napnuté lano. Zloději si jej nevšimli, zakopli o něj a spadli na zem. Úkolem dětí je toto lano přeskočit, aby nezakoply také a konečně zloděje mohly chytit. Pokud děti splní tento úkol, zloděje dopadly a kouzelné utržené sluchátko získaly zpět a mohou jej vrátit Machovi a Šebestové.
- Šestá stanoviště: Na tomto stanovišti už dětem zbývá poslední úkol, a to najít poklad. Je umístěn někde v tomto okolí a děti musí hledat. V pokladu se nachází drobná odměna pro děti a již zmíněné utržené sluchátko.

První část odpoledního programu:

14:00-15:00

- Příprava občerstvení na večerní zábavu

Příprava občerstvení na večerní zábavu:

- Cíl: Děti dokážou pracovat samostatně, ale také spolupracovat v kolektivu. Děti mají radost z přichystaného občerstvení. U dětí se rozvíjí motorika a komunikační dovednosti.
- Pomůcky: kuchyňské potřeby, potraviny
- Časová náročnost: 60 minut

Děti si s pomocí personálu přichystají občerstvení na večerní zábavu (jednohubky, chlebičky apod.). Z hlediska bezpečnosti se bude občerstvení chystat v jídelně a děti nebudou mít přístup do kuchyně. Vše bude pro děti již předkrájené a bude se jednat spíše například o mazání rohlíků a vek a následné zdobení. Bude to hezké zakončení celého projektu.

Druhá část odpoledního programu:

15:20-16:00

- Dokončení občerstvení na večerní zábavu
- Příprava potravin k večernímu opékání

Dokončení občerstvení:

- Cíl: Děti dokážou pracovat samostatně, ale také spolupracovat v kolektivu. Děti mají radost z přichystaného občerstvení. U dětí se rozvíjí motorika a komunikační dovednosti.
- Pomůcky: kuchyňské potřeby, potraviny
- Časová náročnost: 45 minut

Děti dokončí přípravu občerstvení k večerní zábavě. Z hlediska bezpečnosti se bude občerstvení chystat v jídelně a děti nebudou mít přístup do kuchyně. Vše bude pro děti již předkrájené a bude se jednat spíše například o mazání rohlíků a vek a následné zdobení.

Příprava potravin k večernímu opékání:

- Cíl: Děti dokáží pracovat samostatně, ale také v kolektivu. Děti mají radost z přichystané večeře. U dětí se rozvíjí komunikační dovednosti.
- Pomůcky: kuchyňské potřeby, špekáčky, chléb, zelenina
- Časová náročnost: 45 minut

Děti si za pomoci personálu připraví špekáčky, zeleninu a chléb. Z hlediska bezpečnosti se budou zmíněné potraviny chystat v jídelně a děti nebudou mít přístup do kuchyně. Vše bude pro děti již předkrájené a bude se jednat spíše například o skládání potravin na talíř, přípravu ubrousků apod.

Opékání špekáčků, zpívání u ohně, předání ocenění a zakončení projektu:

16:30-18:30

Všichni účastníci projektu si budou moci poslední večer k večeři opéct špekáčky. Proběhne také zpěv písní u ohně. Dále se rozdají ocenění za celý projekt a drobná odměna pro děti na památku. Zakončí se celý pobyt zhodnocením.

Večerní zábava:

18:30-20:00

Děti si budou moci zahrát společenské hry. Pro děti to bude zpestření programu tím, že bude celý kolektiv společně trávit čas. Všechny děti na tuto aktivitu nejsou doma zvyklé. Mohou si zahrát hry, jako je například Dobble; Člověče, nezlob se; karty (Černý Petr, Prší, Kvarteto...); Mikádo; V kostce svět; Pexeso apod. Případně podle času můžeme dětem pustit nějakou pohádku. Při všech těchto aktivitách bude na stolech, které budou umístěné stranou, připravené občerstvení, které si děti samy přichystaly.

6. 5 Program pátý den

Harmonogram:

- At' už bude projekt probíhat v jakémkoliv termínu, vždy skončí v sobotu. Sobotu jsme zvolili proto, aby si rodiče mohli děti vyzvednout v dopoledních hodinách.

8:00-8:15 Budíček

8:15-8:30 Rozcvička

8:30-8:45 Hygiena

8:45-9:15 Snídaně

9:15-10:30 Balení věcí

10:30-11:30 Předávání dětí rodičům

7 Závěr

V tomto projektu se snažíme brát ohled na všechny nepříznivé situace a problémy. Předpokládáme, že výsledkem projektu budou děti plné nových zážitků, s novými a stmelenými přátelstvími, nabité novými vědomostmi, dovednostmi pro nástup do první třídy základní školy a energií z přírody. Tímto budou naplněny všechny cíle projektu. Pokud bude mít tento projekt úspěch jak u dětí a učitelek z MŠ, tak u rodičů dětí, bude možné ho realizovat i pro další ročníky předškolních dětí. V takovém případě to pro nás bude velká pozitivní zpětná vazba.

Víme, že rodiče nejsou tímto projektem příliš ohromeni. S touto variantou tedy počítáme a přes to jsme se rozhodli projekt zrealizovat. Myslíme si, že se projekt nakonec u rodičů uchytí a bude mít pro všechny zúčastněné velký význam.

Projekt bude mít také užitek pro zřizovatele kokorské mateřské školy, tedy obec Kokory. Jelikož obec Kokory na projekt přispěje začnou část financí, bude to pro obec reklama a také reklama celkově pro MŠ Kokory. Co se týče dalších sponzorů projektu, firmy Levior a Metrum, z tohoto projektu mohou také těžit. Taktéž to pro ně bude reklama. Není jim jedno dění v obci a dění v MŠ Kokory. Tyto dvě firmy jsou dlouholetými partnery obce.

Velkým cílem tohoto projektu je navýšení nabídky volnočasových aktivit v MŠ Kokory, kde chybí projekty podobného typu a tento projekt může velmi zvýšit její úroveň v této oblasti.

Je tedy pro nás velkou ctí, že můžeme tento projekt v MŠ Kokory realizovat a zjistit dopady projektu na děti, rodiče i celé zařízení, které budou podle našeho názoru převážně příznivé.

8 Bibliografie

Aktivity – archiv autorky – sesbíráno během studií.

Mach a Šebestová – O utrženém sluchátku [online]. Česká televize [cit. 1. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/871835-mach-a-sebestova/282350993581001/>

Pohádky z mechu a kapradí – Jak Křemílek a Vochomůrka zasadili semínko [online]. Česká televize [cit. 1. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/898296-pohadky-z-mechu-a-kapradi/268350090580014/>

SMEJKAL, Vladimír a SCHELOVÁ BACHRACHOVÁ, Hana, 2011. *Velký lexikon společenského chování: druhé rozšířené vydání bestselleru*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3650-1.

SÚKENÍKOVÁ, Nikola, 2022. *Rozhovor s učitelkou Mateřské školy Kokory*. Kokory 2. 3. 2022.

ŠMELOVÁ, Eva, STOLINSKÁ PROVÁZKOVÁ, Dominika, ČÁSTKOVÁ, Pavlína, PRÁŠILOVÁ, Michaela a kol., 2022. *Online aplikace jako nástroj pedagogické diagnostiky a intervence v práci učitele mateřské školy s akcentem na školní připravenost*. Olomouc: Palacký University. ISBN 978-80-244-5962-2.

Štaflík a Špagetka – Letecký den [online]. Česká televize [cit. 1. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10266788669-staflik-a-spagetka/210552116020002/>

V AŠINOVÁ, Šárka, Mgr., 2022. *Rozhovor s ředitelkou Základní a mateřské školy Kokory*. Kokory 6. 5. 2022.

Vyhláška č. 106/2001 Sb.: Vyhláška Ministerstva zdravotnictví o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti [online]. AION CS, s. r. o. [cit. 24. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-106#p1>

Základní škola a Mateřská škola Kokory [online]. Mgr. Ivan Schamberger [cit. 24. 1. 2023]. Dostupné z: <https://www.zskokory.cz/w/>

9 Přílohy

Příloha č. 1 – Dotazník – Škola v přírodě pro děti předškolního věku

Vážený rodiče,

Jsem studentka Univerzity Palackého v Olomouci. Studuji obor Sociální pedagogika se zaměřením na výchovu ve volném čase. Pro Mateřskou školu v Kokorách navrhuji bakalářský projekt, kdy by děti před nástupem do první třídy odjely na krátký pobyt v přírodě. Cílem projektu je, aby se mezi dětmi utvořily bližší vztahy před nástupem do školy. Také by děti měly možnost vyzkoušet si odloučení od rodičů na delší dobu. Tímto dotazníkem bych chtěla zjistit, zda by o takový projekt byl v kokorské mateřské škole zájem a zda by byl projekt pro děti přínosný. Prosím Vás tedy o vyplnění zcela ANONYMNÍHO dotazníku. Po vyplnění dotazník, prosím, vhod'te do krabice. Děkuji mockrát za Váš čas.

Sprušilová Michaela

Základní informace k projektu:

Děti by odjely do tábořiště v Čekyni u Přerova na 4 noci. Zde by pro ně byl zajištěn program s pohádkovými postavami, které by je celým programem prováděly. Strava by pro děti byla zajištěna na celé dny. Ubytování by bylo v chatkách, kdy by každou noc fungovala noční hlídka pro zajištění jakýchkoliv možných situací. Personální zajištění by bylo dostatečné (2 sociální pedagogové, 2 učitelky z Mateřské či Základní školy Kokory a zdravotník). Kapacita projektu je maximálně 20 dětí.

*** Tento projekt je pouze návrhem v mé bakalářské práci. Informace jsou pouze teoretické. Projekt se nemusí nutně uskutečnit. Je to pouze návrh pro zlepšení kvality volného času Mateřské školy v Kokorách.**

1) Věk Vašeho dítěte:

- a) 2-4 roky
- b) 5-6+ let

* Pokud máte v této Mateřské škole více dětí různého věku, je možné označit více odpovědí.

- 2) Zaujal Vás projekt Škola v přírodě pro děti předškolního věku?**
- a) Ano
 - b) Ne
- 3) Myslíte si, že projekt Škola v přírodě pro děti předškolního věku je pro děti přínosný?**
- a) Ano
 - b) Ne
- 4) Jak dlouho si myslíte, že by Vaše dítě bez Vás vydrželo?**
- a) 1 den bez přespání
 - b) Maximálně 1 noc
 - c) 2-3 noci
 - d) 3+ nocí
- 5) Byli byste ochotni spolufinancovat za Vaše dítě výdaje s tímto projektem spojené? (strava, ubytování...)**
- a) Ano
 - b) Ne
- 6) Myslíte si, že tento projekt je pro Kokorskou Mateřskou školu potřebný a přínosný? Vzhledem k tomu, že Mateřská škola Kokory takové větší akce s přespáním nepořádá.**
- a) Ano
 - b) Ne
- 7) Podpořili byste tento projekt?**
- a) Ano
 - b) Ne

Příloha č. 2 – Přihláška k projektu

ZŠ a MŠ Kokory

Kokory 251, 751 05 Kokory

Tel.: 581 746 352, info@zskokory.cz

<https://www.zskokory.cz/w/>

ZÁVAZNÁ PŘIHLÁŠKA

Název: Škola v přírodě pro děti předškolního věku

Termín: červen 2024

Jméno a příjmení dítěte: _____

Datum narození: _____

Adresa: _____

Telefon zákonného zástupce: _____

Zdravotní problémy a omezení (diety, užívání léků, alergie...):

Souhlasím, že se mé dítě zúčastní Školy v přírodě pro předškolní děti v termínu červen 2024 v Čekyni u Přerova.

Datum: _____

Podpis: _____

Příloha č. 3 – Propagační plakát

ZŠ a MŠ Kokory

Škola v přírodě pro předškolní děti

Termín: červen 2024

Místo: tábořiště v Čekyni u Přerova

- Celodenní program doprovázen pohádkovými postavami
- Strava 5 x denně a pitný režim po celý den
- Spousta zážitků
- Stmelování kolektivu
- Načerpání energie na čerstvém vzduchu, pobyt v přírodě
- Načerpání nových informací o přírodě

Všechny náklady hrazeny z dotací